Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi
[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485] Seite 68

accipiat alicuius rei. ⁊ hoc ex cōi ꝯmittit̃ ꝯsensu fortune. Causa tñ motiua potest esse peccatū. vt si ꝓpter cupiditatē ꝓpriā vel aliud viciū nō possint cōcorditer alio modo diuidere G Quarto qñ quis expectaret iudiciū sortiū vel euentuū solū a deo vel a sanctis angelis. Et lȝ hoc de se nō sit licitū qñ fieret in necessitate ⁊ cum reuerentia. tñ fit quadrupliciter cū pctō.

Primo si absqȝ vlla necessitate ad sortes recurrat̃. hoc enī videt̃ ad dei tēptationē ptinere. vt dicit Ambro. sup Lucā. Qui inquit sorte eligit̃ humano iudicio nō deꝓhendit̃. Scd̃o si quis etiam in necessitate absqȝ reuerentia d̃bita sortibꝰ vtat̃. Videant tales dic̃ Beda sup Act. j. hoc ipsos aplos nō nisi collecto fratrū cetu ⁊ precibꝰ ad deū fusis egisse. Tercio si diuina oracula ad terrena negocia ꝯuertant̃. Unde Aug. ad inquisitiones Januarij. his qui de paginis euāgelicis sortes legunt ⁊ si optandum sit ꝙ hoc faciant. i. permittendū ne maius malū fiat vt potius qȝ ad demonia ꝯsulenda ꝯcurrant. tamen mihi displicet ista ꝯsuetudo ad negocia secularia ⁊ ad vite huius vanitatem diuina oracula velle conuertere.

Quarto si in electōibꝰ ecc̃lasticis q̄ ex spūs scī inspiratione fieri debent aliqui vtant̃ sortibꝰ ꝯtra ꝓhibitōȝ. extra d̃ sortil. ca. vl. Nec obstat ꝙ mathias est sorte electus. hoc enī adhuc nō erat ꝓhibitū. Itē cū reuerētia spāli spūs sancti instinctu fiebat qd̃ in ꝯsequentiā nō est trahendum. Unde ⁊ Beda vbi supra dato spūsancto statim septē diacones nō sortibꝰ sed electiōe facti sunt. H Sortibꝰ tñ licite quis vti potest quintupliciter Primo qñ prefata vitat. lȝ vtat̃ sorte in tꝑalibꝰ dignitatibꝰ. qꝛ talia officia ordinant̃ ad terrena disponēda Scd̃o in diuisione reꝝ tꝑaliū dūmō vitent̃ vicia prius tracta.

Tercio qñ necessitas aliq̄ ab electōne dignitatis ecc̃lastice īmineret. Tūc enim licitū est cū debita reuerētia sortibꝰ d̃inū auxiliū īplorare. vñ Aug. in epl̃a ad Honoratū. Si inter dei ministros sit disceptatio qui eoꝝ in tꝑe ꝑsecutōnis maneāt in fuga oim ⁊ qui eoꝝ fugiant. ne morte eoꝝ oīm deserat̃ ecclesia. Si hec disceptatio aliter nō poterit termiari. qȝtū mihi videt̃ qui maneant ⁊ qui fugiāt sorte eligendi sunt. Et hoc modo vsi sunt sortibꝰ sancti viri qui in veteri ⁊ in nouo testa. leguntur vsi fuisse sortibꝰ. sicut Josue achor repit. Ibidē. vij. Saul ionathan. j. Re. xiiij. Et zacharias sorte exijt. Lu. primo.

Quarto licitum est vt dicit Aug. j. de doc. xp̃iana. Si tibi abundaret aliq̄d qd̃ oporteret dare ei qui non haberet. nec duobus dari posset. si tibi occurrerent duo. quoꝝ neuter aliū vel indigentia vel erga te aliqua necessitate superaret. nihil iustius faceres. qȝ vt sorte legeres cui dandū eēt qd̃ dari vtriqȝ non posset. De talibꝰ sortibus d̃r Prouer. xvj. Sortes mittunt̃ in sinū sed a dño tꝑant̃. Quīto fit licite s̃m Inno. ⁊ Hosti. ꝓ litibꝰ dirimēdis. in his q̄ tꝑalia sunt qñ fit sorte simplici cū paleis vel hmōi. Cōcordat Ganfredꝰ

Capitulum. xj.

Ealiis autem

supra enumeratis modis suꝑstitiosis vt melius agnoscant̃ ⁊ vitent̃ a fidelibus mouebunt̃ plures breues ⁊ vtiles questōnes. nūero q̄dragintaqnqȝ ⁊ soluent̃. A Primo tñ notandū est scd̃m Tho. ij. ij. q. lxxxxij. ⁊ lxxxxiij. ꝙ cum supstitio sit religio supra modū seruata. supstitionis duo sunt genera. scilicȝ idolatria ⁊ diuinatio ꝑ quā quis aut occulta aut futura inuestigare nitit̃ ꝑ pacta aut occulta aut manifesta inita cū demonibꝰ. Diuinatio autē vt dic̃ Isid. li. viij. ety. hȝ plures species. ⁊ s̃m Tho. numerant̃. De qbꝰ infra dicet̃ distinctꝰ B

Una est prestigiū qua oculi hominū prestringunt̃. Alia somnioꝝ d̃inatio.

Tercia nigromācia per quā futura discunt̃ ꝑ viuos. vt ꝑ arrepticios ac ꝑ phitones. Quarta necromācia q̄ adhibitis

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0068
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG